

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Serisori neînfrancate nu se
primesc.
Manuscripte nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administraţiunea în
Braşov şi la următoarele
BIROURI de ANUNŢURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nuz. Augenfeld & Emerio Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iniiu
Leopold (VII Erásbet-körsüt).
PREŢUL INSERTIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colină 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifară
şi învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXVIII.

„GAZETA“ iese în ne-care zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe şase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din întru şi din
afară şi la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I: Pe un an 20 cor., pe şase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe şase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât şi inserţiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 120.

Braşov, Miercuri 1 (14) Iunie.

1905.

Scirile din Christiania şi situaţia în Ungaria.

Am şis, că lovitura de stat din Norvegia li s'a suiu la cap şovinistilor din partidele coaliate maghiare. Pressa lor fără deosebire s'a grăbit a talmăci ceea-ce s'a petrecut în Norvegia în favorul stăruințelor maghiare pentru realizarea postulatului maghiarisării armatei, care se pretinde, că e basat în constituție.

Aşa de mare impresie au făcut scirile din Christiania asupra unei însemnate părți a independenților, în-cât aceştia *stante pede* s'au hotărît a adresa o telegramă de felicitare Stortingului (parlamentului) norvegian, pentru-că i-a succés a se debarasa de uniunea cu Svedia şi de regele Oscar, care, cu tótă bunătatea lui, se încăpăţinase şi el a reclama şi a esercita drepturile sale suverane faţă cu reprezentanța Norvegiei. Fiind-că însé lovitura de stat amintită a culminat în destitnirea regelui, a simțit îndată Francisc Kossuth cu cei din jurul său, că acțiunea de felicitare pusă la cale era o bādărănie ne mai pomenită şi o purtare necvificabilă faţă cu purtătorul coronei ungare, care a dată pentru ce a mulțumescă atât de mult. Neamănat Kossuth a luat măsurii, ca să se pună stavilă acțiunii pornite, pentru care erau căştigate deja cincideci de iscălituri.

Ce s'a întemplat mai departe nu scim. Aflăm numai că cu adunarea de iscălituri se continuă şi că clubul partidului independist a publicat o declarație, în care se lapedă de ori-ce participare oficiosă la amintita inițiativă, ér foile de frunte ale coalitiei s'au grăbit a-şi schimba tonul, ce-l luaseră la prima impresiune a scirilor din Norvegia şi a susținé, că ele nu se provocă la exemplul Norvegiei, că ómenii coalitiei nu pot ajunge în acea situațiune, ca să dea drumul Regelui. Ba merg până a şice, că nici de Austria nu vor să se rupă, cum vrea să se rupă Norvegia de Svedia, şi că ceea-ce voiesc nu e decât validitatea unei mici părțile a celor mai sfinte drepturi ale lor.

Mari meşteri ai frasei sunt şovinistii uncuri şi o sciu întorce şi suci de te prinde adeseori mirarea. Dér ceea-ce nu véd şi pentru ceea-ce sunt orbi şi n'au simț din cauza escesivului egoism, ce-i stăpănesce, este: principiul cel mare al libertății şi independenței tuturor popórelor cu dor şi cu putere de viață, pentru care şi mişcarea din Norvegia a dat în primul rând dovada cea mai strălucită.

De vom judeca lucrul mai profund şi fără de nici o preocupare, vom trebui să recunoscem, că nisuița de emancipare a Norvegienilor vorbesce mai mult în favorul popórelor române, slave şi germane, decât în favorul supremației şi a domniei de rassă exclusive maghiare. În Norvegia se tratéză în primul rând de deplina mulțumire a poporului, care este omogen şi unanim în nisuițele şi postulatele sale naționale.

Décă ne gândim, că numărul po-

porațiunei norvegiene nu e mai mare decât 2 milioane şi vre-o două sute de mii, şi decă ținem sémă, că acest popor a avut în anul 1899/1900 14 şcole secundare de stat, 42 şcole secundare comunale şi 28 şcole secundare private, şi decă ne gândim, că Norvegienii mai au peste 8000 de şcole inferioare seu poporale în tótă țera, atunci, abstrăgénd chiar dela tóte celelalte bunuri, de cari se bucură acest popor, vom trebui să șicem, că de es. situațiunea celor peste trei milioane de Români din Ungaria şi Ardel în ce privesce libertatea şi cultura lor este deplorabilă faţă cu aceea, de care se bucură poporul norvegian.

Am vrea să ne spună acei şovinistii, cari găsesc atâta asemănare în casul petrecut la Christiania cu nisuițele şi situațiunea lor, după care legi ale firei şi ale istoriei poporul român din Ungaria ar fi mai puțin îndreptățit decât poporul norvegian a aspira la libertatea, la cultura şi la independența sa națională? Şi totuşi Români aceştia nu voiesc alta, decât să-şi valideze o mică parte din cele mai sfinte drepturi ale lor.

Comuni in detrimentul Iubirii de neam.

Budapesta, 30 Maiú 1905.

Cine cunósce cât de puțin perseveranța şi demnitatea, cu care au luptat Români, dela 1791 încóce, pentru drepturile lor cetățenesci şi politice, e cu neputință să nu se pētrundă de o adencă mahnire, vědénd pornirile tirgoвете ale activistilor noştri de ađi, argumentele copilăresci, cu cari şi-au împeştriat vorbirile, şi lipsa de demnitate națională a celui care abia ajuns în dietă, a grăbit a-se recomanda grației celor dela cârmă, anunțând o licitație minuendă a iubirii de neam.

Deputatul Dr. Ioan Suciu a ținut să rostescă şi el o vorbire în dietă, potrivind-i tenorul astfel, ca să nu displacă »colegului său« Apponyi şi opoziției coaliate. Acestă vorbire, deşi insistând asupra unor lucruri aprópe bagatele şi cuprinđénd orisonturi politice fôrte înguste, seu póte chiar pentru acestă, a întimpinat în multe rînduri vii aprobări din partea deputaților uncuri, mai ales a celor din opoziție. Şi nu e mirare! Prea firese, că Ungurilor le sunt binevenite enunciațiunile de felul celor cuprinse în vorbirea deputatului Suciu, care de la început a declarat, că va avé în vedere în primul rënd esclusiv interesele națiunei maghiare, ér interesele neamului seu le va accentua numai *per turgentem*, cum a şi făcut.

Ce însemneză acestă? Un deputat român merge în parlamentul din Budapesta, ca să-şi cheltuiască oratoria întru apărarea intereselor națiunei maghiare? Dér aceste interese nu erau avisate la apărarea d-lui Suciu; ele își aveau de mult apărătorii lor destul de înfocați şi rėsboinicii, cari toți, fără colorit de partid, pe ci ce merge devin tot mai agresivi şi mai periculoşi pentru interesele noastre românesci. În potriua acestora ni-ar fi trebuit luptători ageri şi de ispravă, ér nu ómeni, cari se duc la dietă cu gândul de a face »concesiuni în detrimentul iubirii de neam«, cum s'a exprimat Dr. Suciu.

Intre tóte vorbirile, câte se vor fi rostit după vremuri, pentru apărarea cauzei noastre românesci, a d-lui Suciu e unică în felul ei. Desfidem pe ori-cine să-i póťă afla pãreche în Analele luptelor noastre naționale-politice. Nu, de sigur, pentru-că înaintaşi noştri au luptat cu bărbăție, în firma convingere, că se jertfesc pentru o causă sfântă şi dréptă, şi în speranța, că stăruințele lor necurmte totuşi vor trebui să fie când-va încununate de succes. *Wer's Recht hat und Geduld, für den kommt auch die Zeit!*

În schimb însé ce vedem la luptătorii activiști de ađi, eroii frasei ungueresci şi diecii prea puțin pedepsiți întru tainele limbei şi istoriei noastre naționale?

Cuprinși de un neastemper pueril, cu dorul de a face politică, ei au spart solidaritatea atât de indispensabilă unui neam asuprit şi au pornit în grabă febrilă la Budapesta, ca să facă concesioni, în schimbul cărora nimenea nu le îmbe nimica, şi să arate, că şi ei sciu vorbi — ungueresce.

Acésta e tótă isprava lor de până acum, i-au laudat gazetele ungueresci, că vorbesc corect limba maghiară. Dér ce au spus ei până acum în acéstă limbă, pe care o mánuesc cu dibăcie, a fost așa de puțin şi de neînsemnat, încât spuselor lor nici nu li-s'a dat vre-o atențiune deosebită. Nici proiectul de adresă prezentat de »clubul naționalităților«, nici vorbirile ce s'au rostit în favorul acestuia, n'au fost din nici o parte luate în desbateré şi analizate mai de-aprópe, de sigur fiind-că nu prea era ceva de analizat în ele. Întreg proiectul făcea impresia unei compilații compendiare. Numai prin afirmații vagi, prin accentuarea unor adevăruri atât de generale, încât repetarea lor în felul cum s'a făcut e aprópe limitrofă cu banalitatea; prin confusiunea ideilor şi prin un stil de »sommás kereset« s'a putut, cel mult, distinge acest proiect lipsit de un colorit propriu, specific românesc; lipsit de înălțimea unor principii solide, pe cari să razimă interesele vitale ale unui neam; lipsit de tãrie şi de vlagă.

Acesta va fi şi motivul, că în ulteriórele desbateri asupra adresei, amintitul proiect nici n'a mai fost discutat în chip serios din partea vre-unui deputat maghiar, ci s'a trecut peste el cu graba şi ușurința, cu care se trece peste un lucru fără de importanță. Căți-va membrii din »clubul naționalităților« au mai rostit órcarî vorbirii întru sprijinirea lui, cari însé şi ele au fost lipsite de o argumentare seriósă, espunere clară şi de energia trebutóre.*)

Cu astfel de argumente şi prin asemeni vorbirii, cel mult în congregațiile comitatense s'ar puté eventual apéra o causă românescă de a dóua mână contra unui vicespan ori solgăbiru, dér în fața țerii

*) Între tóte aceste vorbirii, nisce îngăimări fără nici un rost, cari fac impresia unor improvisații de ocazie, a făcut întru câteva excepție vorbirea deputatului Dr. Stefan Pop, care, deşi s'a depărtat cu totul de postulatul cuprins în punctul 4 al programului nostru național, totuşi a scuit cel puțin să arate în mod convingător colegilor sei uncuri, cât de mult s'au abătut ei cu toții de la baza de drept (? Red.), plasmuită de marii lor antecesorii Kossuth şi Deak, numele cărora le pórtă ađi drept program şi lozincă, şi să înfășeze în colóri vii şi bună ordine mulre dia nenumăratele nedreptăți şi asupriți, câte bántue ađi oropsitul neam românesc dintre Tisa şi Carpați.

— Autorul.

întregi a te presenta așa ușurel şi nepregătite, de sigur nu e o cinste şi nu e un pas, prin care să poți căştiga, decă nu téma, cel puțin stima adversarului. Nici speranță de vre-o isbândă cât de mică nu póte lega nimenea de o luptă, care în chipul acesta se începe prin abandonarea celor mai neînăturabile exigențe ale neamului şi prin lunecarea pe povirnişul concesiunilor.

Pe cei căți-va deputați români de sigur nu i-au trimis alegătorii lor în dieta țerii, ca să facă complimente opoziției maghiare, din care va eşi guvernul de mâne, nici ca să-şi asigure — cu rost şi fără rost, şi când e trebuință şi când nu e, — cât de patrioți sunt Români şi cât de ungueresce sciu ei simți (cum a accentua-o deputatul Chişinelui în multe rënduri în interlocuțiile sale: »Mi is magyar érzelműek ş. a.) Nici n'au fost trimisi acolo, ca constituindu-se într'un club al lor deosebit, să decreteze ca limbă oficială în consfăturile lor tocmai pe aceea, în contra despotismului căreia s'au făgăduit înainte de alegeri, că vor lupta din rėsputeri. Nu »concesiuni în detrimentul iubirei de neam«, ci o luptă energică şi înțelptă pentru drepturile limbei, care cuprinde întrégă comóra vieții sufletesci a neamului nostru, — luptă fără şovăire li ar impune o »datorință patriotică« bine înțelėsă.

Dér presemnele sunt așa de cobitóre, încât îndreptătesc pe ori-care cercetător mai de aprópe al lucrurilor, la conclusiunea, că acéstă activitate, astfel inaugurată, la nimica bun nu va puté duce, pentru-că nu pare de loc a fi o luptă demnă şi seriósă, ci mai curénd închinarea stégului, şi încă o închinare fără luptă, care nici baremi provocată de necesitatea neiertătóre a împrejurărilor nu e, ci numai așa din bun senin, de dragul de a face politică. (fl.)

Braşov, 31 Maiú v.

Maghiarii şi Norvegienii. „Alkotmány“ de la 11 Iunie scrie următoarele:

»Afacerea felicitărei cătră Stortingul norvegian, începe să devină o adevérată operetă. E vorba adecă de mişcarea cătorva deputați independenți pornită cu scop de a felicita prin telegramă Stortingul norvegian pentru succesul luptei sale constituționale. De sine înțeles, că felicitarea nu însemnă, că şi noi urmăm pilda Norvegienilor şi să facem o nouă declarațiune à la Dobrițin. Abia se va afla în țera acésta om cu mintea întrégă, care s'ar gândi la așa ceva... Când i-s'a prezentat lui Francisc Kossuth telegrama de felicitare, ca să o subscrie, el s'a înspăimēntat așa de tare, încât era paci să ametească şi să cadă de pe scaun. Deşteptându-se însé, a expediat o telegramă urgentă unei foi vienese desmintind afacerea cu felicitarea, înainte încă de a se fi scris despre ea în foi. (E irrelevant, că atunci telegrama de felicitare avea deja 50 iscălituri). Ađi însé când cu tóte desmintirile şefului câteva foi au scris, că într'adevăr se adună iscălituri pentru telegramă, inițiatorul mişcării Victor Rakosi face o declarație într'un diar oficios, după care »în clubul partidului n'a fost vorba despre o astfel de acțiune şi felicitare... Așa se vede, că partidul independențian simte deja partid guvernamentalian H. Pop. tea din Viena il consideră...

Etă elementul comic al crizei politice, pe care scriitorul de farse al viitorului îl va exploata pentru distracția generațiilor. Dér decă — o, închipuire neînfrântă! — s'ar întâmpla să vină totuși timpul bari-cadelor! Ce greu ar fi însă a scöte pe căți-va domni din bârlogul lor.

Fără comentariu.

Din camerele române. În ședința de Sâmbătă a *camerei* s'a votat proiectul de lege cu privire la *desființarea esamenelor* la școlilor secundare din România, prezentat de ministrul instrucțiunii publice Vlădescu. În ședința de Duminecă dep. E. Lahovary, raportor, dă cetire raportului și proiectului pentru modificarea art. 89 din regulamentul adunării deputaților în ceea ce privește *indigenatele și recunoșterile*, a căror votare se va face în viitor după ordinea vechimei cererii. Președintele camerei spune, că acest raport, conform regulamentului, urmează a fi citit în 3 rânduri succesiv și apoi va pute fi transformat în proiect de lege, când apoi va fi votat de două trimiși din cameră.

În ședința de Sâmbătă a *Senatului* s'a votat fără dezbateri proiectul le lege, în înțelesul căruia se *refusă lötö cererile* pentru *cedarea de terenuri petrolifere*, până când nu se vor fi făcut studii nouë asupra valorii acestor terenuri.

Björnson despre criza Norvegiei.

Poetul norvegian Björnstjerne Björnson, care a petrecut örna în Roma, s'a întors imediat înainte de izbucnirea crizei în patria sa. În orașul danez Aalborg populațiunea l'a primit cu ovațiunii entusiaste.

Poetul s'a arătat pe balconul viliei directorului Harald Jensen, unde era găzduit și a răspuns mulțimei următoarele :

»Sunt vesel de primirea amicală, ce mi-ați făcut îndată ce am pus piciorul pe pământ danez. Pentru mine acest pământ este pământul patriei mele, căci eu sunt în adevăratul înțeles al cuvântului omul Nordului. Doresc unirea celor trei țeri, dér felul cum ele sunt unite, pentru mine de-ocamdată este indiferent. Lucrul principal e, să ținem la olaltă. Noi nu suntem de cât nouë milioane de ömeni, dér suntem din cei mai bunți. Ceea ce se petrece acum în Norvegia — și felul cum se petrece nu-mi place — trebuie să ducă acolo, ca Norvegia să ajungă tot așa de independentă, cum sunteți și voi. Mai curând nu se pöte. Pe urmă apoi vom vedé ce mai e de făcut. Unirea trebuie să se realizeze, dér ea trebuie să fie din töte punctele de vedere pe temeiul sincerității și al egalității. Nimic nu trebuie să rămână nelămurit. Toți trei trebuie să fim de-opotrivă. *Popörite înseși să-si diriguéscă politica internă, nu regele și guvernul.*

Fată cu un corespondent danez Björnson a și :

»Pentru mine legea consulară este fără importanță. Etă de ce nu pricep politica lui Michelsen. Lucrul principal este *desfacerea uniunii*. Dorința acésta este a tuturor Norvegienilor. Cu consulatul propriu nu suntem satisfăcuți. Norvegia și Suedia nu mai pot rămâne în uniune. Trebuie să ne despărțim. Nu înțeleg, de ce regele Oskar a refuzat sancționarea acestei legi... Am convingerea, că uniunea în curând se va desființa.

Evenimentele au confirmat prevederea poetului.

Procesul iredentiștilor din Triest.

VI.

Verdictul juraților din Viena, publicat în numărul de ieri, nu va pute tăgădui nimeni, că a fost o dovadă de obiectivitate și imparțialitate din partea Germanilor.

Diarele din Viena au înregistrat acest verdict cu mulțumire, drept semn, că Germanii din Austria nu sunt pătrunși de ură de rasă și șovinism și spun că decă în unele locuri lupta politică între Germani și Italieni a luat proporțiunii pătimașe, acésta este a-se atribui neînțelegerilor reciproce. Tot odată constată acele diare, că în cursul procesului au eșit la iveală momente grave, prin care se dovedesce existența iredentismului, dér s'a constatat în același timp, că iritația în mare parte se pöte pune pe contul șicanelor administrative, și că poliția în orice mișcare națională a Italianilor *mirosia iredentism*.

Sentința publicată la 30 Maiü a fost:

- 1) *Suban*, 6 luni temniță, cu 1 și de post pe lună.
- 2) *Depaul*, 9 luni temniță cu 2 zile de post pe lună.
- 3) *Napoleone Cozzi*, găsit vinovat numai pentru-că a fost membru la o societate secretă, a fost achitat, acceptându-se părerea apărătorului *Breitner*, că supușii străini în Austria, nu pot fi pedepsiți pentru un asemenea delict.
- 4) *Salatei*, tot pentru delictul de care s'a făcut vinovat *Cozzi*, însă ca supus austriac, a fost pedepsit cu o amendă de 100 coröne.

Sentința a fost decă dictată de același spirit conciliant, ca și verdictul.

Procurorul și-a rezervat dreptul de a apela cerënd urcarea pedepselor și de a înainta recurs în cassatiö contra achitării lui *Cozzi*. Cu töte acestea *Cozzi* a fost pus pe picior liber.

Rösboiul ruso-japones.

Condițiunile păcei.

Despre condițiunile de pace se crede, că Japonia va cere protectoratul asupra Coreei, evacuarea Mancuriei de către Ruși, peninsula Liaotung, Port-Arthurul și linia ferată mancურიანă până la Charbin. Apoi cheltuiala rösboiului și cedarea insului Sachalin.

Contele Lambsdorff și pacea.

Scirea, că Rusia a primit să tracteze cu Japonia, a produs la Petersburg un sentiment de imensă ușurare. Contele *Lambsdorff* a conferit Sâmbătă două ore cu Țarul. Hotăröirea Țarului de a primi propunerile președintelui Roosevelt, a fost luată contra păreri și sfortărilor partidului militar, care isbutise să convingă pe Țar de necesitatea de a continua rösboiul. Contele Lambsdorff a fost acela, care a isbutit să împrăscie ultimele rezistențe ale Țarului.

Franța și Rusia.

Din Rennes se telegrafiază, că ministrul frances de comerciu *Dubief* a ținut un discurs dicénd, că cu tötă situațiunea actuală *Franța nu trebuie să părăsescă pe aliata ei Rusia*. Franța nu e agresivă. Ea trebuie să menție rangul său printre puteri, ca și în trecut, ca să ducă din nou fädia libertății.

Fratele Țarului pentru pace.

»*Journal*« din Paris primesce din Petersburg scirea, că marele duce *Mihail*, fratele Țarului, întors de curând de la Berlin, a devenit partisan al păcei, după-ce a avut câte-va convorbiri cu împöratul *Wilhelm*.

Amănunte din lupta de la Tsushima.

O telegramă a contra amiralului *Enquist* către Țar, trimisă din Manilla, cu data de 5 Iunie st. n., öra 11.55 nöpteä, spune cu privire la lupta navală de la 27 Maiü, următoarele :

Intre insulele Tsushima și Kotsushima cerul era lîmpe. Un vânt röcoros sufla de la sud. Orizontul era förte întunecat. Escadra japonesă a apărut la öra 1.45 ziua din spre nord spre a începe lupta. Tactica japonesă a constat de a întrece, grație superiorității iuței flotei sale, colöna nötră de cuirasate și de a ataca apoi chiar capul colönei.

Cuirasatele japonese, 9 la număr, manevrau separat, silindu-se a lua cuirasatele nöstre între două focuri, astfel că cruciătoröle nöstre trebuind să opereze contra vaselor japonese, ce atacau cuirasatele, libera evoluare a vaselor nöstre era împiedecată. 50 de minute după începerea luptei vasul »*Oslia*» se scufundă; vasul »*Borodino*«, din cauza avariilor suferite, fu scörs din luptă.

Escadra rucu atunci din 150 spre a ascunde tirului inimic vasul »*Suvaroff*«. În acel moment cuirasatul *Alexandru III* ținé capul colönei.

Intro a döua luptă vasul »*Ural*« se scufundă; echipagiul fü salvat de transportul »*Anadyr*«. Söra tactica japonesă sili escadra nötră să evolueze în rond împrejurul transportölor și torpilörelor, în vreme ce Japonesiü evoluaü într'un cerc interior. Din cauza slabei iuțeli a vaselor nöstre ne era difficil să părăsim acéstă positiöne, dér cu puțin înainte de apusul sörelui, escadra relüa directiönea spre nord.

În acel moment, un torpilö de lângă »*Kneaz Suvarow*« înaltă pavilionul amiral vestind, că comanda a trecut amiralului *Nebogatow*.

Cuirasatul »*Alexandru III*« eși din linia de luptă grav avariat; cuirasatul »*Borodino*« rămase în capul colönei; întreg focul inimic se concentra asupra lui. La apusul sörelui, »*Borodino*« trase ultima lovitură de tun și se scufundă.

Zărind număröse torpilöre japonese, escadra se îndreptă spre sud. În acel moment lipseau vasele: »*Suvaroff*«, »*Borodino*«, »*Oslia*«, »*Kamciatka*«, »*Ural*« și »*Rus*«.

Cruciătorii mei, dice amiralul *Enquist*, combätönd contra cruciătorölor japoneses, suferiau din pricina proiectilelor inimice de mare calibru. În cursul noptii începü atacul cu torpilörele.

Nu pot raporta asupra rezultatelor acestei lupte, de öre-ce nu puteam deosebi vasele ruse de cele japoneses. Am cercat în mai multe rânduri să scap spre nord, dér atacurile neöncetate ale japonesilor më siliră să më îndrept spre sud.

În dimineța zilei de 28 Maiü st. n. nescind unde se afla escadra, riscând de a înfiliü întreaga flotă japonesă, cruciătorii mei fiind grav avariați și plus ducénd lipsa de carbunți, hotăröiiü să më îndrept spre Manilla. Purtarea echipagiilor este mai presus de orice laudă.

SCIRILE DILEI.

— 31 Maiü v.

Academia Română și mörtea principelui *Leopold*. Academia Română a trimis principelui *Ferdinand* următoarea telegramă prin președintele său :

»Academia, aflând cu o vie durere »pierderea Augustului Vostru Părinte, trimite Alteței Vöstre Regale, prin organul »meu, cu cel mai profund respect, expresiunea întristării adönci simțită de tötii »membrii. În urma unei alocuțiuni, în care »am manifestat aceste simțöminte, am ridicat »ședința în semn de doliu. Dumne»ödeu să întărăscă puterile Alteței Vöstre »Regale, ca să puteți străbate aceste zile de grea încercare.

La acéstă telegramă principele *Ferdinand* a răspuns :

»Sunt viu mișcat de sentimentele de »caldurösă compătöimire cu care më intim-pinați din partea Academiei. Demonstrațiö »de simpatie din partea membrilor »acestui aședămönt de cultură, imi este o »dovadă cât de iubit a fost rösposatul meu »părinte și pentru mine este o adevörată »mängäire în marea mea durere.

Esamenul verbal de maturitate la școlile comerciale sup. române din Breșov se va ținé în zilele de 26, 27 și 28 I. c. n. în »sala de »maturitate de »solvöntilor gimnasiului gr. or. român din Brașov, care precum am anunțat deja, se va ținé în zilele de 22, 23 și 24 Iunie n., va asista din partea ven. consistoriu d-l archimandrit *Dr. Il. Pușcariu*, ér ca comisar guvernial d-l *Kunecz Elek*, director suprem de studii.

Teatru românesc în Brașov. D-l *Zaharie Barsan* va da *Marți a treia și de Rusalii* cu ajutorul unui cerc de diletanți o reprezentăție teatrală în sala cea mare de la Redută. La acéstă reprezentăție își va da concursul și d-șöra *Mariöra Voiculescu*, artistă de la teatrul național din Bucuresci, care va sustiné în ambele piese primele roluri de femeie. Se vor juca: »*Lăutarul din Cremona*«, indioșetörea și sentimentală piesă într'un act a lui *Fr. Copée*, tradusă de *Traian Demetrescu* și »*Necinstiții*« dramă în trei acte de *Girolamo Rovette* tradusă de *Aristizza Romanescu*. Biletele se vor depune, începönd de mâne Miercuri, la librăria d-lui *Ciurcu*. Atragem

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Cinci-spre-dece ani în Siberia.

I.

»N. W. J.« publică din condeil lui *A. Deutsch-German* o schiță despre pictorul *Alexandru Sochaczewski* stabilit acum în Viena și care a fost timp de 15 ani deportat în Siberia. Reproducem numita schiță în următoarele :

Alexandru Sochaczewski, trăiesce de patru ani în Viena, străin de sgomotul orașului mare, ocupându-se numai cu sine și cu tablourile sale.

Condannat la muncă silnică pe viață în Siberia, după 15 ani a fost liberat din grația Țarului *Alexandru II*, dér a mai trăit în Rusia încă șapte ani, supraveghiat de poliție, până ce a fost amnestiat.

L'am vizitat în atelierul său, ce-l are sus peste acoperișele caselor, și mi-a povestit istoria deportățiunei sale.

Am vorbit cu el în prezența directorului la academia de bele-arte și lua parte la mișcarea pen-

tru liberarea Poloniei. *Sochaczewski* era unul dintre matadori. Într'o seră studenții fură surprinși. Un trădător i-a dat pe mâna poliției și el fü condannat la mörte. Timp de 9 luni a stat în temniță, așteptându-si executarea. Din timpul acestei robii nu i-a mai rămas în minte, de cât visita tatălui său, un bötüran pe care nenorocirea fiului l'a sdrobotit înainte de vreme, și gândul că prin îndrăsnöla sa a pricinuit durere altora, începü să-l chinöscă.

Într'o dimineță l'au scos din temniță și l'au dus afară de oraș. Nimeni nu i-a spus, unde îl duc, el scieä însé că merge la pierdare. Il puseră într'un car și alătuirea era escorta. Nu se uita în sus, de töma să nu observe cineva în ochii lui îngrijirea și să nu tälmacöscă din palörea fetei. cäpetată în temniță, frica de mörte. Când l'au dat jos din car, vödu un câmp larg și jur împrejur o mulțime mare de ömeni veniți să vadă spectacolul. Inchise ochii de töma să nu zärescă în mulțime pe tatäl său. Și totuși avönd ochii închii i-se pörea, că în primul rënd vede pe nenorocitul bötüran.

Atunci își întörse privirea spre furci, unde fuseseră esecutati înaintea lui doi prieteni, un student și un canonic. Cei doi erau mörtii și cäläul se apropia de dönsul. Repede i-au tras hainele de pe trup și îl îmbrăcără în cămașa mortuară. Se auđi o comandă și doi ömeni îl luară de două laturi și îl ridicară în sus.

Și ce vödu? O mare de capete, fețe pe care curgeau șiröie de lacrimi, și în primul rând fața bötüranului său tatä.

Și nu mai scie, cum a fost. Un cälöreș se apropia în gönä, fälfind o cärpă albă seu o härtie. Se auđiră mii de strigăte din mulțime și doi inși îl coboröra de pe estradä, alții tăiară funiile celor doi spânzurați, căci fură grațiati cu tötii, și cei mörtii.

Nisce cuirasieri îl luară în mijlocul lor. Apoi sosesc într'o curte și pe urmă fü aruncat într'o celulă întunecösă. De-ödată înträ un soldat cu luminăre în mână și cu un registru. »Iscălesce!« — El își subscrive numele și apoi cötesce : »Impö-ratul a grațiat pe *Alexandru Sochaczewski*,

comutându-i pedöpsa în deportățiune pe viață.

Dimineța urmätöre îi luară hainele, și îl îmbrăcără în altele. Apoi îl puseră în tren, pazit de șese soldați. Cel mai mare dădu subalternilor söi instrucția : »Dacă face o mișcare, să-i daș un glonț. Nicil dracul n'o să-l reclame.

Sochaczewski povestesc, că în timpul cälötoriei adesea îi venea să se ridice și să le strigepăzitorilor: »Trageți!« Dér de-ödată îl cuprinsé o liniște. Îi veni dorul să vadă cât se pöte de mult, și tot ce va vedé să fixeze pentru alte generațiunii. Gândul la arta sa și la desövröirea în acéstă artă, la o țintă a vieții, îi dădură liniște și curagiü.

Asupra vieții sale din Siberia las să vorböscă schițele sale.

Etä granița Siberiei! Un câmp nestöfirșit acoperit de zäpadă. În vözduh corbi. O piatră mare pe care se afla o iconă marchöază granița între Europa și Asia

atențiunea publicului asupra acestei reprezentări, care nu ne îndoiim că-i va oferi o deosebită plăcere artistică.

Cununie. D-șoara Aurelia Eremie Popa fiica d-lui și a d-nei Eremie E. Popa, mare proprietar, va celebra cununia sa religioasă cu d-l Ioan T. Rădulescu Duminecă în 5 Iunie la orele 9 seară în Biserica Olteni, București. Felicitările noastre cele mai sincere!

Din Macedonia. Comunitatea românească din Scopia (Macedonia) a cumpărat în centrul orașului un teritoriu mare, pe care Românii voesc să zidească o biserică și o școală. — În Crușova se va zidi în vara această școală românească după sistemul cel mai modern. — În comuna Boișoa s'au făcut la ordinul valiului din Ianina în mai multe case românești perchișii domiciolare, confiscându-se numeroase cărți vechi. Școala din această comună nu funcționează, deoarece încă de la Paști învățătorii români s'ar afla în temniță.

Din diecesea Caransebeșului. Examele elevilor de la institutul teologic din Arad se vor începe Joi în 16 Iunie st. v. și vor ține până incl. Lună în 20 Iunie, ér esamenele finale la institutul pedagogic încep Lună în 13/26 Iunie și durază până incl. Vineri 17/30 Iunie.

Atentat în contra unui profesor de universitate. Din București se scrie: Sâmbătă dimineața în timp ce profesorul de universitate Dr. Manolescu ținea în clinica spitalului Colțea în fața studenților o prelegere practică, studentul în medicină Christea Donici a tras cu revolverul asupra lui. Din norocire glonțul n'a atins pe nimeni. Atunci studentul atentator a tras din nou, dér arma n'a luat foc. Vădend că nu izbutesce, Donici eși liniștit din cameră, predele arma unui sergent de stradă și se constituie de bună voie prisoner. La întregator studentul Donici a depus, că profesorul Manolescu i-a nimicit cariera, respingându-l de la ultimul examen de doctorat, din care cauză a încercat atentatul. Donici era logodit și voia să se însore după depunerea ultimului examen. El este fratele deputatului Donici și aparține unei familii onorabile și bogate din Moldova.

Afacere de spionajii. »Neu Fr. Presse« află, că a fost arestat în Viena un óre-care Pietro, inovovătit că face un vast spionajii în paguba Austro-Ungariei. S'ar fi găsit la locuința lui desemnuri și hârtii comp. omițtoare, cari dovedeau raporturile lui cu un atașat militar străin. Se dice că arestatul este de naționalitate italian.

Temeri de răscolă în vilaetul Monastir. Un raport al colonelului italian Albers spune, că este iminentă o răscolă în vilaetul Monastir. Colonelul spune că este nevoie să se trimită trupe.

O femeie — călugăr. Intr'o mănăstire din apropierea orașului București — scriu foile viene — a încetat din viață ățele călugăru Vasile Popovici în etate de 90 ani, stimat și iubit de toți, cari îi cunoșteau activitatea sa binefăcătoare și evlavioasă în timp de 30 de ani, cât a petrecut în amintita mănăstire. Mare fu însă mirarea celor din mănăstire, când eși la iveală, că cucernicul călugăr a fost — femeie. Intrebați, călugării au depus unanimitate în timpul de trei decenii nu s'a ivit nicu un moment, din care ar fi putut deduce că călugărul Vasile n'ar fi fost bărbat.

Teatru electric. ățele acestea va să ni la Brașov d-l G. Narten cu teatru electric și va da câteva reprezentații. O producțiune de felul acesta încă nu s'a văcut în Brașov.

Un goliat spaniol. În Spania este un cetățen, care pôte trece drept un Goliat. E în vîrstă de 32 ani, înalț de 2 m. și 35 cm. Despre puterea lui musculară se povestesc adevărate minuni. Acum de curend el s'a dus să vineze urși în Pirenei. A și omorît doi. Când venea spre casă, i-a eșit în cale un urs colosal. S'a luat la trântă cu el, a început să-l sugrum și în cele din urmă a vîrit cuțitul în el. A luat apoi ursul pe umeri și l'a dus acasă.

Mort din cauza răpciugel. Din Constanța vine șcirea, că un soldat din regimentul 9 de Călăraș s'a molipsit de răpciugă de la un cal și a murit.

Din distr. protopopesc al Almașului.

— Iunie, 1905.

Așa a ăis cândva Leibnitz: »Dați-mi instrucțiunea publică pe un veac, și eu mă oblig a schimba lumea«. Și cu drept cuvânt, fiindcă poporele, cari vreu să-și asigure bine și prosperitate, în școală pururea au să privească factorul cel mai potrivit, puternic și vrednic pentru croirea unui viitor mai mândru și a binelui obșteșc; ea trage brazde roditoare în spirite și aruncă semințe de virtute sădind și iubire de lege, de limbă și neam, prin ceace neîntrerupt pune temelii nouă, formază și asigură popor nou,— generațiunile viitorului.

Poporul românesc mare parte scie apreția aăi școlă; a început a pricepe importanța instrucțiunei și educațiunei bune și a duce în însemnate locuri pentru ea și jertfe mari, decât vom considera s'erăcia și multele nevoi cu cari are a lupta, punendui-se pedeci și de cătră cei chemați a-l protege în nisuițele sale spre cultură. Unde destinele școlii sunt încredințate și se dirig de cătră bărbați cu pricepere și devotați înaintărei binelui ei, înălțării nămolului românesc, acolo școlă realizează rezultate, cari multumesc așteptările și răsplătesc jertfele cu cari ea e susținută.

Școlile poporale din archidieceasa română unită de Alba-Iulia, în care e cel mai s'erac cler și popor, au avut și au norocul de a avé, în calitate de inspectori școlastici archidieceșani, chiar bărbați înzestrați cu atari însușiri, căci după neobositul canonic Rev. d-n Gavrilă Pop, a urmat eruditul canonic Rev. d-l Dr. Augustin Bunea scrutătorul istoriei și literaturii noastre biserice, ér aăi un alt bărbat erudit Rev. dn canonic Dr. Victor Smigelschi e pus la acest post. Din an în an fie-care la rëndul său au eșit și es afară în districtele protopesci, spre a asista la esamene și a visita biserice și școli, câștigandui-și convicțiune despre mersul instrucțiunei și referințele biserice și școlilor.

La ordine urmând éstimp visitarea școlilor districtului protopesc al Almașului

impreună și cu visitațiunea canonică, actualul insp. școl. archidieceșan Dr. V. Smigelschi, deși suferind, nu s'a spăriat a-se espune pe două săptămânii unei călătorii oboșitoare prin întreg districtul nostru protopopesc.

D-l Dr. V. Smigelschi inspector școl. archidieceșan sosi la gara Ciucea în 14 Maiu. Aici fu ășteptat de protopopul districtual Vasile Pop. De aici s'a dus cu trăsura pe sub romantic Meseșii pe teritorul districtual Almașului, întră la Bogdana unde era ășteptat sub un arc de ramuri verăi de numeros popor în frunte cu preoții și învățătorul. Plecă apoi în vasta și frumoșă parohie Buciumi, unde îl ăștepta inteligență și popor, salutat fiind de preotul Maxim.

Esamenele s'au început în 16 Maiu și s'au terminat în 25 Maiu. Ar urma acum ca să fac aci un raport amănunțit și fidel despre decursul acestora, despre starea școlilor, biserice și a altor referințe de ale districtului Almașului, dér raportul despre esamene îl las în sarcina altui condeiu și eu mă mărginesc a releva următoarele lucruri, ce cred că vor interesa pe toți.

(Va urma).

Convocare.

Membrii desp. »Beius« al Asociațiunii pentru literatura română și cult. pop. rom. se convocă în adunare cercuală ord. la Căbesci pe ăiua de 19 Iunie st. n. a. c. la orele 10 a. m.

Ordinea de ăi: 1. După S. Liturgie, deschiderea adunării cercuale. 2. Inscierea delegaților din agenturile desp. 3. Raportul general al comitetului și al cassarului. 4. Alegerea comisiunilor: a) pentru examinarea raportului general; b) pentru revisuirea socotelilor și a proiectului de budget; c) pentru înscrierea membrilor. 5. Prelegeri populare. 6. Raportul comisiunilor. 7. Alegerea delegaților la adunarea generală și la inaugurarea museului Asociațiunii. 8. Fixarea locului pentru adunarea din 1906. 9. Eventuale propunerii. 10. Dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal. 11. Închiderea adunării cercuale și împărțire de cărți.

Inteligența cu inimă română din acest jur și pe acéșta cale este rugată să binevoiescă a conlucra și a îndemna poporul pentru succesul dispozițiunii, ce a luat comitetul, cumcă pentru expoziția de la Sibiu și la adunarea cercuală să fie fotografate grupuri de bărbați și femei în porturile lor naționale; — și să colecteze fotografiile de acestea pe lângă rederivare garantată.

Beius, din șed. comitetului cercual, ținută la 21 Maiu 1905.

Augustin Antal, N. Fabian m. p.
director. notar.

Economie și comerăii.

Institutul internațional de agricultură.

Protocolul semnat de delegații, cari au participat la conferința internațională de agricultură ținută la Roma, conferința la care și România a fost reprezentată, se compune din ăcece articole, cari regulază organisarea, scopul și modul de funcționare al institutului. Articolele mai principale hotărășce:

Institutul internațional este o instituțiune de stat cu reprezentanți aleși de fie-care guvern și se compune dintr'o adunare generală și dintr'un comitet permanent.

Adunarea generală dirige institutul internațional, aprobă proiectele pregătite de comitetul permanent asupra organizării și funcționării institutului, stabileșce cheltuelile și aprobă socotelile.

Comitetul permanent exercită funcțiunile de putere executivă a institutului. Acest comitet se compune dintr'un delegat pentru fie-care stat aderent, dér un delegat pôte reprezenta și mai multe guverne, cu condițiune totuși ca numărul total al delegaților să fie cel puțin 15.

Lucrările institutului internațional consistă în: studiarea, publicarea și comunicarea la cei interesați, cât mai repede posibil, a statisticelor privitoare la cultură, la

producțiunea animală și vegetală, comerăul productelor agricole, prețurile diferitelor piețe, salariile, bólele cari se referă la agricultură, modul cum se propagă, teritoriile cari sunt bântuite și remediile pentru combaterea lor. El se va mai ocupa cu tóte cesțiunile ce privesc cooperațiunea, asigurările și creditul agricol, ca și de a obține aprobarea guvernelor la acele propunerii cetind la protecțiunea intereselor comune agricultorilor și la îmbunătățirea stărei lor. Tóte cesțiunile privitoare la interesele economice, la legislațiunea și administrațiunea internă a diferitelor state sunt excluse din competența institutului internațional.

Celelalte articole ale protocolului privesc organisarea interioră și regularea modului de cooperare a statelor pentru întreținerea institutului.

Exportul și importul de fân în România. Cu ăiua de mâne 1 Iunie v. se ridică prohibițiunea la export a fânului, paielor de tot felul, ovésului tărîtelor și a borhotului, provenind dela fabricile de alcool, de zahăr, de bere și de oleuri vegetale; dela aceeași dată încetază scutirea de taxe vamale și de 1/2 % la import a fânului, paielor și ierburilor de tot felul, prevădute în legea dela 23 Decemvrie 1904.

ULTIME ȘCIRI.

Viena, 12 Iunie. Br. Fejervary a avut aăi o lungă audiență la Maj. Sa. *Suveranul a aprobat complet planul expus de Fejervary* contra coalițiunei. Este iminentă formarea noului cabinet ungar.

Viena, 13 Iunie. Baronul Fejervary a refuzat să dea vre-o lămurare asupra audienței, ce a avut'o la Majestatea Sa. Se crede însă ca sigur, că *numirea lui ca ministru președinte s'a întemplat deja.* Fôia oficială va publica mâne séu poemane numirea noului ministeriu.

Londra, 13 Iunie. Se telegrafiază din *Tanger* agenției »Reuter«, că situațiunea la Fez se agraveză. Se asigură, că *Germania a obținut câteva concesiuni comerciale în Maroc.* Sunt temeri, că o asemenea schimbare a statului-quo va provoca o crisă serióasă și periculóasă.

Londra, 12 Iunie. »Standard« este informat din Washington, că între Rusia și Japonia se va stabili un armistițiu de șese săptămânii.

Fiume, 13 Iunie. Aăi dimineța a încetat din viață archiducele Iosif.

Diverse.

Greutatea pământului. — Un metru cub de pământ cântăresce de 5 1/2 ori cât un metru cub de apă. Un kilometru cubic de pământ va cântări deci 64.122,250 tone. Pământul cuprinde în total 1.039,520,000,000 kilometri cub. Pământul în afară de atmosfera ce-l înconjoră, ar cântări deci 6.666 1/2 trilióne de tone. Decă se adaugă greutatea atmosferei, greutatea planetei noastre se ridică cu 5.819,600,000 tone.

Pentru acela, căruia îi plac cifrele mari, putem da greutatea totală, care se exprimă în 22 cifre. 6.666,255,819,600,000,000,000. Față de acéșta cifră nu trebuie să ne mirăm, că bătrânul Atlas, care ține pământul pe umeri, e încovoiat.

Socotela acéșta nu e toomai esactă din pricina, că noțiunea de metru cub de pământ nu diferă după cum blocul e o petró de nisip, granit, séu basalt. Afară de acéșta se mai scie, că pondul specific al pământului e mai greu cu cât ne coborim mai adânc. Totuși bazele calculului greutății pământului sunt date, de órece se cunoșce greutatea specifică a globului, deci se pôte arăta de câte ori va cântări mai mult globul real, decât un glob analog de apă.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Tristul convoi se opresce. Prisonierii pot să-și ia aici rémas bun de la viață. După un vechi obicei, rudele puteau să-și însotescă până aici pe exilați. Aici se întempla să li-se comunice și câte o grațiar. Grațierile se făceau însă mai nainte. Acum nu se mai fac. Să-și ia rémas bun însă de la rude și prietini nu le era interăis. Exilații se aruncau la pământ și invocau cerul în ajutor, apoi își sgăriau numele în piétră. Acesta era ultimul suvenir ce-l lăsau celor vii. Fie-care scrie aici, ce îi este mai drag sufletului: »Rémai cu bine mamă!« »Rémas bun Marie!« »Dumnezeu să te mângăie!« etc. Aici e permis să curgă lacrimile și Tarul nu interăice suspinul și oftatul.

După cincispreăcece minute, soldații se pun în rënd, exilaților li-se pun lanțuri pe mâni și picioare O privire încă asupra graniței și convoiul se pierde în câmpia înzăpedită.

Un alt tablou: Deportatii pe drum. Un șir nesfârșit de ómeni legați unii de alții cu lanțuri, varcă e un singur corp.

Pe cel ce nu-l mai țin picioarele, îl îndemná la mers cu biciul, și decă unul cade mort, trebuie să-l tirăie ceilalți după sine césuri întregi.

Étă și baraca, în care popoșesc. Criminalii ordinari sunt înfierați aici și soldații le ard cu adevărată plăcere pe frunte și pe obraz literile: K. A. T.

Pe un alt tablou, un condamnat politic este legat la stălpul infamiei. Căleul i-a rupt béțul de-asupra capului, l'a sculpat în față și l'a lovit peste obraz! Acéșta e datoria lui. Ómeni milostivi trec pe dinainte și îi aruncă bani mărunti într'o strachină. Sub séră îl liberază. El pôte să ia la sine ca proprietatea sa, banii adunați în strachină.

Pe drum se ține popas. Aici se véd femei istovite și palide, cu peptul uscat, însoțindu-și bărbații. Stau strânși lângă olaltă și se încăldesc su suflarea. Copilul nu vré să sugă, ci se uită hăbăuc în zare. El nu scie încă limba și nu e în stare să pricipă ce va să dică cuvântul Siberia.

În urma deciziei juriului de onore constatător din Domnii: Leontin Pop și Vasiliu Ranta Buticescu, județ reg. în pensiune, și Vasiliu Toșa secretar finanț. reg. fac următoarea

DECLARAȚIUNE:

Subscrisul declar, că Corespondența mea publicată în „Tribuna“ din Sibiu, Nr. 93—1902 și terminii vătămătorii folosiți în acea corespondență la adresa D-lui Vasiliu Indre avocat în Clușiu, le-am scris supărat de certe ce au precedat acea corespondență în urma unor informațiuni greșite și nebasate, și regret, că sedus de acele informațiuni mi-am permis acea corespondență, care a adaus neînțelegerile între noi.

Clușiu, 12 Iunie 1905.

1—1.1798.

Basilii Podoba.

Cursul la bursa din Viena.

Din 10 Iunie n. 1905.

Renta ung. de aur 4%	118.—
Renta de corone ung. 4%	97.75
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	88.95
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	97.45

Bonuri rurale croate-slavone . . .	98.25
Impr. ung. ca premii	121.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin .	169.25
Renta de hârtie austr. 4 2/10	100.50
Renta de argint austr. 4 2/10	100.35
Renta de aur austr. 4%	119.90
Renta de corone austr. 4%	100.50
Bonuri rurale ungare 3 1/2 %	93.—
Losuri din 1860.	158.10
Acții de-ale Băncei austro-ungară .	16.47
Acții de-ale Băncei ung. de credit .	781.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit	664.—
Napoleondorî	19.11
Mărci imperiale germane	117.32 1/2
London vista	240.27 1/2
Paris vista	95.42 1/2
Note italiene	95.45

Cursul pieței Brașov

Din 13 Iunie n. 1905.

Banenote rom. Cump. 18.96	Vënd.	19.—
Argint român. „ 18.92	„	18.96
Napoleond'orî. „ 19.06	„	19.10
Galbenî „ 11.20	„	11.30
Ruble Rusesce „ 2.53	„	2.54
Mărci germane „ 117.20	„	117.50
Lire turcesce „ 21.50	„	21.60
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	102.—

SERVICIUL MARITIM ROMÂN.

Costul transportului pentru ducere și întorcere dela Constantinopole, Pireu, Smirna și Mitileni la următoarele stațiuni C. F. Strășene și Române sau vice-versa.

Dela CONSTANTINOPOLE.

	Classa I.	Classa II.
la Predeal . . lei	98.10	64.30
București . . „	90.65	58.15
Budapesta . . „	155.60	102.55
Viena „	208.85	137.30
Berlin „	361.25	331.55 via Burd.
Bruxelles . . „	425.35	287.80
Paris	467.10	316.80
Londra „	497.10	343.55 via Ostend

Dela PIREU.

	Classa I.	Classa II.
la Predeal . . lei	226.80	144.90
București . . „	219.36	138.75
Budapesta . . „	284.30	183.15
Viena „	337.55	217.90
Berlin „	489.95	312.15
Bruxelles . . „	554.05	368.40
Paris	595.80	397.40
Londra „	625.80	424.15 via Ostende

Dela SMIRNA.

	Classa I.	Classa II.
la Predeal . . lei	190.20	127.20
București . . „	182.75	121.05
Budapesta . . „	247.70	165.45
Viena „	300.95	200.20
Berlin „	453.35	294.45
Bruxelles franci	517.45	350.70
Paris	559.25	379.70
Londra „	589.20	406.45 via Ostende.

Dela MITILENI.

	Classa I.	Classa II.
la Predeal . . lei	167.90	110.40
București . . „	160.45	104.25
Budapesta . . „	225.40	148.65
Viena „	278.65	183.40
Berlin „	431.05	277.65
Bruxelles . . „	495.15	333.90
Paris	536.90	362.90
Londra „	566.90	389.65 via Ostende.

Aceste prețuri sunt socotite pe ruta cea mai apropiată Predeal, afară de prețurile în relațiunea cu Berlin, care sunt socotite via Burdujeni.

În relațiunile cu București, Budapesta, Viena, Bruxelles, Paris și Londra prețurile de transport via Verciorova sunt mai scumpe cu lei 19.35 pentru Classa I și 11.95 pentru Classa II.

În prețurile mai sus arătate se cuprinde și hrana pe vapor.

Itinerariul Vapórelor S. M. R. cu începere dela 7/20 Aprilie 1905.

1. Linia Constanța-Constantinopole-Smirna.

DUCERE	ÎNTÖRCERE
Constanța plecare, Duminecă 11 1/2 p. m.	Smirna, plecare Joi 6 p. m.
Con/pole, sosire Lunî 11 1/2 a. m.	Mitileni, sosire „ 10 p. m.
„ plecare „ 6 p. m.	„ plecare „ 12 p. m.
Mitileni, sosire Marți 8 a. m.	Con/pole, sosire Vinerî 2 p. m.
„ plecare „ 10 a. m.	„ plecare Sâmbătă 10 a. m.
Smirna, sosire „ 2 p. m.	Constanța, sosire „ 10 p. m.

2. Linia Constanța-Constantinopole-Pireu.

DUCERE	ÎNTÖRCERE
Constanța, plecare Joi 11 1/2 noptea.	Pireu, plecare Duminecă 5 p. m.
Con/pole, sosire Vinerî 11 1/2 a. m.	Con/pole, sosire Lunî 3 p. m.
„ plecare Sâmbătă 10 a. m.	„ plecare Marți 10 a. m.
Pireu, sosire Duminecă 8 a. m.	Constanța, sosire „ 10 p. m.

Nr. 973—1905.

not.

PUBLICAȚIUNE.

În urma decisiei reprezentanței comunale din Veneția-inferioară — aprobată de Onor. Congregațiune comitatensă sub nr. 3245—1905 alisp. — se va ține licitare minuendă verbală și cu oferte în 2 Iulie 1905, la orele 2 p. m. în cancelaria comunală, pentru darea în întreprindere a clădirei casei și cărciumei comunale.

Prețul de licitare conform preliminarului aprobat este de 38635 cor. 07 fill.

Antreprenorii sunt rugați a-și așterne ofertele provădate cu vadiul de 5% din suma preliminară până în 2 Iulie 1905 la orele 2 p. m. Ofertele întărdiate nu se vor lua în considerare. Ofertele pe lângă vadiu, trebuie provădate și cu clausula că oferentii cunosc condițiunile și le primesc.

Planul de clădire, preliminarul de spese și condițiunile de licitare se pot vedea la cancelaria comunală în fie-care și în orele oficiöse.

Veneția-inferioară, în 8 Iunie 1906.

lón Gligore, *Nicolae Stoica,*
notar cercual. *primar.*
(1789,2—2)

Csödítő meg árverés.

Alulirott tömeggondnok, ezenel közhirre teszi, hogy a Beer József brassói butorkereskedő csödítő megéhez tartozó a csöd-leltárba 1—265 folyó szám alatt fölvett butorárak: különösen háló-, ebédlő-, szalonszoba berendezések, férfi- és női-iróasztalok, képek, tükörök stb. nyilvános árverésen, azonnali készpénzfizetés ellenében, becsáron alól is el fognak adatni.

Ezen árverés megtartásának határnapjaul 1905 évi június hó 19-ik és következő napjainak d. e. 9 óráját tüztem ki a „Grand“ szálloda nagy termébe (Fekete-utca 64 sz.) a hol is az árverés alá bocsátandó tárgyak folyó hó 10-étől kezdődőleg naponta d. e. 8 órától déli 12 óráig megtekinthetők.

A vevő köteles a kifizetett tárgyat azonnal elszállíttatni.

Kelt Brassóban, a csödválasztmány nak 1905 év május hó 26-kán tartott üléséből.

Dr. Blecha Ödön,
tömeggondnok.

3—8.1786.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Mai st. n. 1905.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la óra 5:32 min. dimin.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2:45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la óra 8:7 min. séra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10:26 m. séra.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persoane la óra 3:55 m. dim.
- II. Tren accel. la órele 4:59 m. dim.*
- III. Trenul mixt la órele 11:35 m. a. m.
- IV. Trenul accel. la óra 2:19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- V. Tren mixt la órele 6:50 séra.* (care circulă numai la Predeal).

Dela Brașov la Kezdí-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la óra 5:15 min. dim.*
- II. Trenul mixt la óra 8:45 min. a. m.*
- III. Trenul de per. la óra 2:50 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).
- IV. Tren de pers. la órele 6:34 m. séra.* (* au legătură până la Ciuc-Gyimes).

Dela Brașov la Zărnesci (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 9:2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la óra 3:14 min. p. m.
- III. Tren mixt la óru 9:47 séra
- IV. Tren de pers. la óra 6:14 dim. (numai Dumineca)

„NOIANA“,
cassă de economii, societate pe acții,
în Noul român.

CONVOCALLRE.

Domnii subscriitorii de acții la înființanda cassă de economii

„Noiana“

societate pe acții, se invită prin această în sensul §-lui 154 din legea comercială, la

Adunarea generală de constituire, ce se va ține **Duminecă, în 25 Iunie st. n. 1905, la 2 ore p. m. în școla confes. din Noul român.**

OBIECTELE:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Decisiunea asupra constituirii societății.
3. Statorirea și asigurarea capitalului de acțiuni prin subscrieri și plătiri.
4. Stabilirea statutelor societății.
5. Alegerea direcțiunei și comitetului de supraveghere.
6. Decisiune asupra responsabilității fundatorilor stabilită în §-ul 152 din legea comercială.

Conform §-ului 155 din legea comercială, fie-care acțiune dă un vot, nici un acționariu însă nu poate esercita mai mult de 10 (cece) voturi. Participarea la adunare se poate face séu în persoană séu prin plenipotențiatii.

Noul român, în 4 Iunie 1905.

Fundatorii.

NB. Domnii subscriitorii de acții sunt rugați se binevoacă a solvi imediat după ținerea adunării generale constituante rata de 20% spre a se pute înainta rugarea la tribunalul regesc pentru înregistrarea societății. 3—8.1787.

Unde se mănâncă bine și se beu VINURI curate de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell“ prospătă dela cep în fie-care și? ? La **Restauratul Schwarzburg** în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.

Listă de bucate românescă.
De o cercetare numerosă se rógă **C. R. GLIGORE CRISTEA,** conducătorul restauratului.
68—0

68—0

conducătorul restauratului.

La prea Înalta poruncă a **Maiest. Sale Apost. c. și reg.**
A XXIV LOTERIE de stat c. r.
pentru scopuri de binefaceri comune militare.

Loteria această unică în Austro-Ungaria legal concesionată conține **18.898 câștiguri în bani gata** cu suma totală de **512.980 Cor.**

Câștigul principal 200,000 corone bani gata.

Tragerea urméză irevocabil la 15 Iunie 1905. **Un los costă 4 corone.**

Losuri se capătă la secțiile loteriilor de stat în Viena III Vorderer Zollamtsstrasse 7. Colectanții de loterie, Traficî, la oficiile de dare, poste, telegraf și căi ferate, zarafii etc. Planuri pentru cumpărătorii gratis.

Losurile se trimít franco.

Direcția c. r. a loteriei.
Secția loteriei de stat.

10—1.(1755)2